

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DİLEKÇE KOMİSYONU İLE

İNSAN HAKLARINI İNCELEME

KOMİSYONU ÜYELERİNDEN

KURULU KARMA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

5'inci Toplantı
15 Şubat 2017 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.- Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç'un Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 yılı Faaliyet Raporu hakkında sunumu

III.- KARMA KOMİSYONLAR

A) KONU

1.- Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 yılı Faaliyet Raporuna ilişkin görüşmeler

IV.- ALT KOMİSYON

A) ALT KOMİSYONA SEVKLER

1.- Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 yılı Faaliyet Raporu'nu inceleyerek Karma Komisyona görüş ve öneri sunmak üzere alt komisyon kurulması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU İLE İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU
ÜYELERİNDEN KURULU KARMA KOMİSYON

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon saat 11.18’de açıldı.

Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç, Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 yılı Faaliyet Raporu’na ilişkin bir sunum yaptı.

Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 yılı Faaliyet Raporu’nun görüşmelerine başlandı.

Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 yılı Faaliyet Raporu’nu inceleyerek Karma Komisyona görüş ve öneri sunmak üzere bir alt komisyon kurulması kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 12.49’da toplantıya son verildi.

15 Şubat 2017 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.18

BAŞKAN : Mihrimah Belma SATIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail BİLEN (Manisa)

SÖZCÜ: Canan CANDEMİR ÇELİK (Gaziantep)

KÂTİP: Ramazan CAN (Kırıkkale)

BAŞKAN – Sayın üyeler, Sayın Başkanetçimiz ve sayın denetçiler, değerli basın mensupları, kıymetli katılımcılar; toplantı yeter sayımız vardır.

Karma Komisyonumuzun 26’ncı Dönem İkinci Yasama Yılı Beşinci Toplantısını açıyorum.

8 Şubat 2017 tarihli toplantı davet yazımız ekinde gönderilen Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 yılı yıllık raporunu görüşmek üzere toplanmış bulunmaktayız.

Değerli üyeler, bilindiği üzere 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun 22’nci maddesi gereğince Karma Komisyon ara verme ve tatil dönemleri hariç olmak üzere, iki ay içerisinde raporunu görüşüp kendi kanaat ve görüşlerini de içerecek şekilde özetleyerek Genel Kurula sunulmak üzere hazırladığı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderir. Yıllık raporun Karma Komisyonunda ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda nasıl görüşüleceğine ilişkin İç Tüzük’te ve 6328 sayılı Kanun’da açık bir hüküm bulunmamasına rağmen, geçmiş yıllarda, 2013 yılı, 2014 yılı ve 2015 yılı yıllık raporlarının görüşülmesi sırasında bu konuda bir temayül oluşmuş bulunmaktadır. Hatırlanacağı üzere, yıllık rapor üzerinde gerekli çalışmaları yapmak üzere üyelerimizden oluşan bir alt komisyon kurulmaktadır. Yıllık raporu ayrıntılı bir şekilde inceleyen, denetçileri dinleyen, Kamu Denetçiliği Kurumu kararlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte değerlendiren ve gerekli diğer işlemleri yapan alt komisyon, hazırladığı raporu Karma Komisyonumuza sunmaktadır. Alt komisyon raporunun benimsenmesi ve görüşmelere alt komisyon raporu üzerinden devam edilmesinin Karma Komisyonunda kabul edilmesinin ardından, Karma Komisyonunda yapılan değerlendirmelerle birlikte nihai şeklini alan Karma Komisyon raporu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmaktadır. Kamu Denetçiliği Kurumunun 2016 yılında yürüttüğü faaliyetleri ve önerileri kapsayan yıllık rapor 30 Ocak 2017 tarihli yazısı ekinde Karma Komisyonumuza sunulmuştu. Şimdi, 30/3/2017 tarihine kadar belirtilen teamüller çerçevesinde görüşmeleri tamamlayarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına raporumuzun sunulması gerekmektedir. Ara ve tatil konuları biraz evvel söylediğim gibi değerlendirilecektir.

İzninizle, şimdi yıllık rapor üzerindeki görüşmelere geçiyoruz. Yıllık rapor üzerindeki görüşmelerde Sayın Başkanın bize kısa bir sunumu olacaktır. Ondan sonra soru ve cevaplarımız, yorumlarımızı hep birlikte yapacağız.

Sayın Başkanım, size söz verelim. Öncelikle size ve tüm ekibinize ve kurum çalışanlarınıza gayretlerinizden dolayı teşekkür ediyoruz. Süresinde raporu takdim ettiğinizden dolayı da ayrıca teşekkür ediyoruz ve sunumunuzu yapmak üzere size söz veriyorum. Tekrar Komisyonumuza hoş geldiniz.

Buyurun.

II.- SUNUMLAR

1.- Kamu Başkanetçisi Şeref Malkoç’un Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 yılı Faaliyet Raporu hakkında sunumu

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Ben çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanımızın da ifade ettiği gibi, 2016 yılı Kamu Denetçiliği Kurumu faaliyet raporunu, yıllığı hazırlamak üzere denetçi arkadaşlarım ve bu konuda emek veren kurumdaki uzman, uzman yardımcısı görevli arkadaşlarımızla birlikte huzurunuzdayız. Raporumuzun Meclisimize, ülkemize hayırlar getirmesi temennisiyle başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bilindiği gibi, Türkiye Kamu Denetçiliği Kurumu Anayasa'nın 74'üncü maddesinde yer almaktadır. İdarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceleyeceği Anayasa'da belirtilmiştir. Yine, 6328 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde kamu hizmetlerinin işleyişinde bağımsız ve etkin bir şikâyet mekanizması oluşturmak amacıyla idarenin her türlü eylem, işlemleri ile tutum ve davranışlarını insan hakları, adalet, hukuk ve hakkaniyet açısından inceleyip idareye tavsiye kararları vermektedir. Özellikle özgürlükçü, çoğulcu, hoşgörülü, şeffaf ve hukuka bağlı demokrasilerde denetim ve iyi yönetim ilkeleri büyük önem arz etmektedir. Hepimizin malumu olduğu üzere, iyi yönetim ve demokrasinin kalitesinin artırılması için Parlamento denetimi çok önemli, yargı denetimi yani anayasa, adli ve idari yargı. Bunun yanında, her kurumun kendi iç işleyişine uygun olarak denetim mekanizmaları kurmasının yanı sıra, dünyada son elli yılda yaygınlaşan ombudsmanlık denetimi de önem arz etmektedir. Ombudsmanlık denetiminin hassaten sivil toplum örgütleri, kamuoyu ve medya desteğiyle bütünleşmesi hâlinde, son derece de daha fazla önem arz edeceği görülmektedir.

Biraz önce kanunun 1'inci maddesini arz ettim. Yine, 6328 sayılı Kanun'da Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı, şikâyet esasına göre idareyi denetleyen, bağımsız bir niteliğe sahip olan Kamu Denetçiliği Kurumu Başdenetçiliği kapsamında, kamu başdenetçisi ve kamu denetçileri bulunmaktadır. Ayrıca, genel sekreterlik şeklinde yapılanmıştır. Bizim teşkilat şemamızda genel sekreter yardımcılığı, daire başkanlığı veya bunun gibi benzeri birimler yoktur. Teşkilat yapımız bir teşkilat yönergesiyle düzenlenmiştir. Kamu Başdenetçiliğine bağlı olarak hukuk müşavirliği, özel kalem, basın danışmanlığı, başdenetçi danışmanlığı ve ön inceleme bürosundan oluşmaktadır. Kamu denetçisi arkadaşlarım hemen sağ tarafımda Yahya Akman Bey, Türkiye Büyük Millet Meclisinde dört dönem Şanlıurfa Milletvekilliği yapmıştır. Arif Dülger bir iş dolayısıyla Kıbrıs'tadır. Kendisi uzun yıllar Vakıflarda çalışmış, Vakıflarda hem denetim görevinde bulunmuş hem de Vakıflar İdare Meclisinde bulunmuştur. Yine, kamu denetçilerinden Mustafa Özyar hemen sol tarafımdan ikinci arkadaşım, iyi bir hukukçudur. Başbakanlıkta genel müdürlük yapmıştır. Yine, Hüseyin Yürük Bey yıllarca hukukçuluk yapmış, avukatlık yapmış, bakan danışmanlığı yapmıştır. Ayrıca, diğer kamu denetçimiz Özlem Tunçak Hanım da iyi bir hukukçudur ve yıllarca hem hukuk danışmanlığı ve ayrıca hukuk başmüşavirliği görevinde bulunmuştur. 2016'nın Aralık ayında sizlerin, Komisyonumuzun yaptığı seçim sonucu arkadaşlarımız yemin ederek göreve başlamışlardır. Aralık ayında Kurumumuzda hem başdenetçilik hem de denetçilikte devir teslim olmuştur yani bayrak değişimi olmuştur. Arkadaşlarımızla birlikte, Anayasa'dan aldığımız güçle ve yine Türkiye Büyük Millet Meclisinden aldığımız güçle görevimizi en iyi şekilde ifa edeceğimiz inşallah. Kurumumuzda 133 kadrolu ve 25 geçici personel olmak üzere 158 personel bulunmaktadır. Personelin yüzde 43,4'ü bayanlardan oluşmakta, yüzde 56,9'u da erkeklerden oluşmaktadır.

Sayın Başkanım, yayınlarımızdan biraz bahsetmek istiyorum. Arkadaşlarım sizlere takdim etmiştir, Kamu Denetçiliği Kurumunun tanıtım rehberi 2016 yılında basılmıştır. Geleneksel olduğu üzere, yine yıllık rapor basılmış ama özellikle adalet sisteminin sorunlarının iyileştirilmesi ve güvenin artırılmasıyla ilgili özel rapor basılmıştır 2016 yılında, gerekli araştırmalar yapılarak basılmıştır. Yine, bahsedeceğim -birçok yayını var ama özellikle bahsetmek istediğim- "Ombudsman Akademi" diye hakemli dergiler yayınlanmaktadır. Kurumumuz verdiği kararları değişik kategorilerde basmakta.

Bunlardan özellikle bahsedeceğim kararlar, terör ve insan haklarıyla ilgili ihlalleri, başvuruları ve bunlara ilişkin verilen kararlar özel olarak basılmıştır.

Kamu Denetçiliği Kurumunun Türkiye sınırları içerisinde faaliyetleri olduğu gibi uluslararası alanda da faaliyetleri vardır. Bilindiği gibi, Uluslararası Ombudsmanlık kurumu var, enstitü var; biz bunun üyesiyiz. Avrupa Ombudsmanlık Ağına üyeyiz. Bunun yanı sıra, Avrupa Ombudsmanlık Enstitüsüne üyeyiz, Batı Balkanlar Bölgesel Ombudsmanlık Kurumları Ağına üyeyiz, İslam İşbirliği Teşkilatı Üye Devletler Ombudsmanlık Birliğine üyeyiz. Özellikle, 2017 ve 2018, devam eden yıllarda, Avrupa Ombudsmanlığında çok daha etkili olmayı düşünüyoruz. Özellikle de batı Balkanlar değil de Balkanların tümünü kapsayacak şekilde yeni bir ombudsmanlık sekreteryası kurup bunun merkezini Türkiye'ye almayı düşünüyoruz. Hepimizin bildiği gibi, İslam İşbirliği Teşkilatının iki buçuk yılına dönem başkanlığını Türkiye üstlenmiştir ve bu dönem başkanlığı sırasında İslam İşbirliği Teşkilatının Ombudsmanlık sekreteryasını Türkiye'ye almayı arzu ediyoruz. Bununla ilgili dış ilişkiler birimimizin faaliyetleri devam etmektedir. Akdeniz Ombudsmanlık Birliği var. Burada Fransa etkin durumdadır. Niyetimiz burada da aktif hâle gelmek. Bunun yanı sıra, Asya Ombudsmanlık Birliğine üyelik müracaatımız yeni oldu. Asya Ombudsmanlık Birliğine üye olduğumuzda da oranın aktif bir üyesi olmaya çalışacağız ve yine arzularımız, hedeflerimiz arasında Asya Ombudsmanlık Birliğinin sekreteryasını Türkiye'ye getirmek, taşımak var. Afrika'da ombudsmanlık yeni yeni geliyor. Afrika'daki ombudsmanlık birliğine, tabii, coğrafi sınırlar itibarıyla üye olmamız mümkün değil ama gözlemci sıfatıyla katılıp onlara Türkiye'nin deneyimlerinden, tecrübelerinden, maddi ve manevi desteklerinden sunmak istiyoruz. Yani, arz ettiğim gibi, uluslararası ağlarda bu yıl -2017- ve daha sonraki yıllarda çok daha aktif bir duruma geleceğiz. Bunun hazırlığı olarak da 2 Mart Perşembe günü ve devam eden 3 Mart Cuma günü Türkiye'de uluslararası göç ve mülteciler sorunlarıyla alakalı bir sempozyum düzenledik. Bu sempozyumumuza bugüne kadar geleceğini belirten ombudsman sayısı 30'dur, gelme ihtimali olan ombudsman sayısı da 20'ye yakındır ayrıca. Niyetimiz 40'a yakın ombudsmanı bu sempozyumda Türkiye'de misafir etmek ve ağırlamak olacaktır. Bunun içerisinde Kolombiya'dan gelecek ombudsman var, Meksika'dan gelecek ombudsman var. Asya'nın uzak yerlerinden, Endonezya'dan, Avrupa'dan, Afrika'dan yani ifade ettiğim gibi, dünyanın değişik coğrafyalarından, bütün kıtalarından sempozyum münasebetiyle bu ombudsmanları Türkiye'ye davet edip misafir edeceğiz, bu bahsettiğim ilişkileri daha da sıklaştıracğız. Sempozyumumuzun açılışı 2 Mart Perşembe 14.30'da Cumhurbaşkanlığı Millet Kongre Merkezinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından yapılacak. Cuma günü de eski adıyla Rixos, yeni adıyla Ankara Otelinde 3 oturumda sempozyumumuz devam edecek. Davetiyelerinizi ayrıca gönderdik ama sizi hazır bulmuşken şifahi olarak da davet etmek istiyorum.

İzin verirsanız şikâyetlerle ilgili başvuru işlemlerine de biraz değinmek istiyorum. Kanunda belirtildiği gibi, Kamu Denetçiliği Kurumu şikâyetle çalışıyor, şikâyet dilekçeleri geliyor. Şikâyetleri gerçek kişiler ve tüzel kişiler yapabiliyor, burada bir ayırım yok. Ayrıca, bazı ülkelerde, örneğin İngiltere'de vatandaşların ombudsmana şikâyeti ancak milletvekili aracılığıyla oluyor. Bizde bu konuda herhangi bir sınırlama yok, vatandaş direkt kendisi müracaat edebiliyor. Veya Fransa benzeri ülkelerde olduğu gibi sadece vatandaşlar ombudsmana müracaat edebiliyor. Türkiye'de bu yasa düzenlenirken kanun koyucu -Türkiye Büyük Millet Meclisi- bütün bu sınırları, engelleri kaldırmış. Türkiye'ye gelmiş olan herhangi birisi -ister transit geçişli olsun ister mülteci olsun- vatandaş olup olmamasına bakılmaksızın bizim kurumumuza müracaat edebiliyor. Bu belki de bizim kurumumuzu önemli kılan, diğer ülkelerden farklı kılan unsurlardan bir tanesi. Hassaten, Türkiye'de 4 milyon mülteci olduğunu düşünürsek, bunların da 3 milyonunun Suriyeli mülteciler olduğunu düşünürsek 2012 yılında yasa koyucunun ne kadar ileriye görerek bu düzenlemeyi yaptığını hepimiz müşahade etmiş olacağız.

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15 . 02 . 2017

T: 5

O: 1

Başvurularımız e-başvuru yoluyla, e-posta yoluyla, direkt posta yoluyla, elden, faksla, yurt içi bürolarımıza veya kaymakamlıklarla, valiliklerle yapılabilir. Şikâyet başvurusu 2013 yılında alınmaya başlandı. 2014 yılından itibaren de mahallî idarelerle ilgili şikâyet başvurusu alınmaya başlandı. 2016 yılında toplam başvuru 5.519. Şikâyetlerin alınmaya başlandığı 2013 yılını da hesaba kattığımızda dört yıl boyunca kurumumuza başvuru 24.851 adet olmuştur.

Şikâyetlerin başvurusunu ve ardındaki süreci arz etmek istiyorum. Şikâyet başvuruları kurumumuza hangi yoldan gelirse gelsin geldiğinde genel evrak ve şikâyet bürosunca bunlar sisteme dâhil ediliyor. Sisteme dâhil edilen başvurular hemen ön inceleme bürosuna aktarılıyor. Ön inceleme bürosunda bu işin uzmanı olan arkadaşlar var, iyi yetişmiş olan arkadaşlar var. Bunlar usul ve şekil açısından inceliyorlar, beş gün içerisinde incelemelerini tamamlayıp ilgili denetçiliklere aktarıyorlar. İlgili denetçiliklerde de gerekli araştırma, inceleme yapılarak karar teklifi hazırlanıyor, bu da başdenetçiye sunulup son değerlendirmeden sonra karar hâline dönüşüyor.

Karar türlerimiz var. Bunlardan bir tanesi incelenemezlik kararı, diğerleri geri gönderme kararı, birleştirme kararı, tavsiye kararı, ret kararı, kısmi tavsiye veya kısmi ret kararları. Bunlar tabii yasada açıkça yazılmıyor ama yasada tarif yapılmış, yönetmelikle karar türlerine ilgili arkadaşlar son şeklini vermişler, yönetmelik de Resmî Gazete’de yayımlanmış. Dolayısıyla, karar çeşitlerimizi arz ettim.

Şimdi bir husus üzerinde daha durmak istiyorum. İlerleyen bölümlerde göreceğiz, önemli ölçüde gönderme kararı var, önemli ölçüde incelenemezlik kararı var veya karar verilmesine yer olmadığına dair karar var. Bu oranları mümkün olduğu kadar azaltmaya çalışacağız, tedbirlerini de biraz sonra arz edeceğim.

Kamu Denetçiliğinde görev yapan denetçi arkadaşlarımı tanıtmıştım, zaten birçoğunu tanıyorsunuz, burada siz seçtiniz, yeminlerini burada yaptılar, teker teker anlatmayacağım. Yahya Akman Bey’in görevli, ilgili olduğu birimleri, bölümleri, Arif Dülger Bey’in, Mustafa Özyar Bey’in, Özlem Tunçak Hanım’ın ve Hüseyin Yürük Bey’in dosya ve şikâyetler geldiğinde hangi alanlarda çalıştığını tablodan izlememiz mümkün.

Biraz hızlı gidiyorum Başkanım, belki...

BAŞKAN – Başkanım, araya girsek hemen ve bir şey sorsak... Arif Dülger Bey’i hiç görmediğimizi, bugün toplantıda olmamasının sebebini soruyor sayın üyemiz, bir.

İkincisi: Bu görev tanımlarınızı bize bir yazıyla gönderir misiniz Dilekçe Komisyonumuza ve İnsan Hakları Komisyonumuza benzer dilekçeler geldiğinde hazırlıklı olmak adına? Görev tanımlarını yapmışsınız yeni seçilen denetçilerin. Onu da hem bizim Komisyonumuza hem İnsan Hakları Komisyonuna gönderirseniz memnun oluruz.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Tabii efendim.

Efendim, toplantının başında arz ettim, Arif Dülger arkadaşımız önemli bir meselesini halletmek için yurt dışına çıkmak durumunda kaldı. Hepinize ayrı ayrı selamları var.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Geçende de yoktu da onun için soruyoruz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Hiç görmedik.

BAŞKAN – Yemin töreninde geldi.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Evet, tek orada görmüştük.

BAŞKAN – İnşallah konusunu bir an evvel çözer, bir sonraki toplantıda aramızda olur.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Şimdi, efendim, şöyle: Biz zaten Başkanım la sürekli temas hâlindeyiz, zaman zaman arkadaşlarla da görüşüyoruz. İlerleyen bölümlerde arz

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15 . 02 . 2017

T: 5

O: 1

edeceğim, bizim en büyük dayanağımız Türkiye Büyük Millet Meclisi, dolayısıyla da İnsan Hakları ve Dilekçe Komisyonu. Biz sizinle bundan sonra daha sık görüşmeyi, buluşmayı arzu ediyoruz. Sayın Başkanımız nasıl uygun görürlerse önümüzdeki günlerde yine bir araya geliriz, inşallah Arif Bey de o zamana kadar işini halletmiş, gelmiş olur.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Biz Arif Bey’e uymak durumundaysak iş zor.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Efendim, buradan tam duyulmuyor.

BAŞKAN – Efendim, Arif Bey’i ısrarla görmek istiyoruz. İnşallah hep beraber Karma Komisyon olarak bir yemek veya bir kahvaltı organize edelim, Arif Bey de gelsin o gün.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Memnun oluruz efendim.

BAŞKAN – İnşallah Avrupa’daki veya yurt dışında neredeyse...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Arif Bey ciddi bir merak uyandırdı. Bu merakı bir an önce gidermemiz lazım.

BAŞKAN – Yani, Komisyonunda bulunmayan birisi hakkında bu kadar konuşmak da ilk defa oluyor herhâlde. İnşallah bir sonraki toplantıda bulunsunlar.

Buyurun.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Efendim, izin verirseniz bu denetçi bazlı istatistiklere geçmek istiyorum.

2016 yılında -diğer yıllar da var ama ben özellikle 2016’yı belirteceğim- Zekeriya Aslan Bey yani bir dönem önceki arkadaşımız 255 dosyayı incelemiş, Serpil Çakın Hanım 191, Mehmet Elkatmış Bey 175, Abdullah Cengiz Makas Bey 215, Muhittin Mıhçak Bey 435, İstanbul bürosu 589, ön inceleme bürosu da 3.659 olmak üzere toplam olarak 5.519 dosya intikal etmiş ve incelenmiş. Sayın Başkanımızla geçen bir vesileyle görüştüğümüzde o sormuştu haklı olarak, şimdi, denetçi arkadaşlarda çok az dosya görünüyor, dosyaların önemli bir kısmı ön inceleme bürosunda toplanmış, 3.659. Bu şundan kaynaklanıyor: Efendim, 2016 yılının başında daha önceki Kamu Başdenetçimiz Sayın Nihat Ömeroğlu bir yönergeyle ön inceleme bürosuna imza devri yetkisi vermiş. İmza devri yetkisi verilince kararların bir kısmı, özellikle karar verilmesine yer olmadığına dair kararlar, gönderme kararları ve benzeri kararları ön inceleme bürosundaki arkadaşlar inceleyip onlar karara dönüştürmüşler. O açıdan ön inceleme bürosunun yükü ağır görünüyor. Biz yine hemen bu yılın başında imza yönergesinde yaptığımız teşkilat şeması ve görev dağılımımızda yaptığımız değişiklikle bunu yeniden düzenledik. Ön inceleme bürosunda artık arkadaşlarımız, uzman arkadaşlarımız karar incelemesi yapmayacaklar. Usul ve şekil açısından şikâyeteye bakacaklar, eğer usul ve şekil açısından bir sıkıntı yoksa kendileri görüşlerini belirterek rapor hâlinde bunları denetçi arkadaşlara gönderecekler. Dolayısıyla, uzmanlarla birlikte yaptığı incelemeler sonunda ret veya tavsiye kararının dışındaki bütün kararları denetçi arkadaşlarımız verebilecek. Yani, Allah nasip eder önümüzdeki yıl yine beraber olduğumuzda, raporu sunduğumuzda buradaki rakamların denetçiler açısından daha yoğun olduğunu hep birlikte görmüş olacağız.

2016 yılında 5.519 dosya olduğunu söylemiştim. 2015 yılından 2016’ya devreden dosya sayısı 977’ydi. 2017’ye devrolan dosya sayısı da 1.677. Bunun bu kadar yüksek olmasının sebebi, efendim, ekim ayından sonra kurumda görev değişikliğinin olacağının ortaya çıkmasından sonra, yeni gelecek arkadaşlar için kararlarda onların imzası olsun düşüncesiyle görev yapan arkadaşlarımız belli bir dönem sonunda “Artık karar vermeyelim, bizim görevimiz sona eriyor, bundan sonra yeni gelen arkadaşlar karar versin.” diye düşünmüşler. Dolayısıyla, devreden dosya sayısı o açıdan biraz fazla.

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15. 02 . 2017

T: 5

O: 1

Biraz önce ifade ettim, şimdi, karar istatistiklerimize baktığımızda gönderme kararı yüzde 41'e tekabül ediyor. Bu rakam çok fazla.

Devam edeyim mi?

BAŞKAN – Tabii, tabii Başkanım, dinliyoruz biz sizi. Yani, şunu söylemek istiyorum Başkanım: Çok dinamik bir komisyon hâlindeyiz. Sizin söylediğiniz her cümleyle ilgili burada bir yorum ve fikir teatisinde bulunuyoruz. Yani, hiç merak etmeyin sizin konularınız üzerinden fikir yürütüyoruz.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Efendim, meraktan değil de o yorumlardan biz de faydalanmak istiyoruz, o açıdan.

BAŞKAN – Faydalanacaksınız, hiç merak etmeyin. Şimdi, tek tek üyelerimize söz vereceğim, paylaşacağız.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Başkanım, anlayacağınız biz pasif dinleyici değiliz, aktif dinleyiciyiz.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Teşekkür ediyorum.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ama bu aktiviteyi kendi içimizde gerçekleştiriyoruz.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Tamam efendim.

BAŞKAN – Sizinle de paylaşacağız Başkanım, merak etmeyin.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Tamam efendim.

Efendim, burada gönderme kararı yüzde 41. Çok yüksek bir rakam. Bu şundan kaynaklanıyor, gönderme kararının özelliği şu: Kanunda idari başvuru yolları tüketilmeden şikâyet yapılınca ön inceleme bürosu da bakıyor, diyor ki: “İdari başvuru yolları tamamlanmamıştır.” Tabii, bu hem zaman kaybına sebep oluyor hem emek kaybına sebep oluyor hem de vatandaşın işi geç görülüyor. Biz arkadaşlarla toplandık, şöyle bir yol izleyelim dedik: Birincisi, başvuruların çok büyük bir kısmı, yüzde 70'i elektronik ortamda oluyor. Bizim elektronik ortamda gelen başvurulara bir buton daha koyalım, vatandaş girdiği zaman idari yolları tüketip tüketmediği konusunda kendisine bir ikaz gelsin veyahut da başvuru formlarımızda çok dikkatli bir şekilde idari başvuru yollarını tüketip tüketmediğini ona hatırlatalım. Yoksa -arz ettiğim gibi- yüzde 41 rakamı çok büyük bir rakam, geçmişte de bu böyleydi. Allah nasip eder 2017 yılı raporunu sunduğumuzda bunu daha aşağılara çekmiş olacağız.

Yine, ikinci oran da yüzde 35 oranında incelenemezlik kararı. Bunun genel olarak mahiyeti şu: 6328 sayılı Yasa'da bakamayacağımız konular düzenlenirken Cumhurbaşkanının tek başına imzaladığı kararlar, benzeri konular, ayrıca Türk Silahlı Kuvvetlerinin operasyon mahiyetindeki kararları, bunun yanında da Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleri ve kararları bizim alanımıza girmiyor ve yargıya intikal eden konular da bizim alanımıza girmiyor.

Şimdi, bu başvurunun incelenemezlik kararı konusunda da tedbir almaya çalışacağız, bunu da elektronik ortamda almaya çalışacağız. İnşallah önümüzdeki dönemlerde bunlar düşmüş olacak.

Başvurunun geçersiz sayılması... Bu, yasada sayılan unsurların eksikliğinden kaynaklanıyor. Burada da şunu yapmaya çalışacağız: Özellikle ön inceleme bürosundaki arkadaşları aktif olarak başvurularla iletişim hâline getireceğiz, basit sebepler, gerekçeler varsa karar vermeden önce bunları tamamlamasını temin etmeye çalışacağız.

Yine yüksek görülen bir karar oranı da karar verilmesine yer olmadığına dair kararlar. Burada da vatandaş müracaat ediyor kuruma, denetçi arkadaşımız ilgili kurumun, idarenin ilgili birimini, yöneticisini arıyor veya uzman arkadaşımız arıyor, o arada görüşmeler sayesinde veya yerinde gidip inceleme yapılırken bu iş çözülüyor. Şimdi, bu, “karar verilmesine yer olmadığına dair karar”a

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15. 02 . 2017

T: 5

O: 1

dönüştürülmüş, biz bunu değiştiriyoruz efendim, bunu “dostane çözüm kararı” şekline dönüştüreceğiz hem istatistiklere düzgün yansısın hem de kurumun yapmış olduğu hizmetler düzgün ifade edilsin diye.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Sayın Başkan, ben anlayamadım son cümlenizi de zahmet olmazsa yineler misiniz?

BAŞKAN – Bu dostane çözüm...

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Efendim, şöyle: Biraz önce karar çeşitlerimizi arz ettik. Şimdi, bu karar çeşitlerimiz arasında yine önemli bir yekûn tutan “karar verilmesine yer olmadığına dair karar”, mesela yüzde 9’u teşkil ediyor bu. Bunun özelliği şu: İdarenin eylemini, işlemini, tutum, davranışını şikâyet yoluyla kuruma intikal ettirdi vatandaş, ön incelemeden geçti, denetçi arkadaşlara gitti, denetçi arkadaşlar veya uzman arkadaşlar kuruma soruyorlar veya yazıyorlar, diyorlar ki: “Vatandaşın böyle bir şikâyeti var. Niçin çözümüyorsunuz bunu?” Karşılıklı görüşmeyle bizim denetçi arkadaşımız ikna ediyor idareciyi. Dolayısıyla, tamam, vatandaşın sorunu çözülmüş oluyor. Bu, karara dönüşürken “karar verilmesine yer olmadığına dair karar” şeklinde düzenlenmiş...

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Onun yerine “dostane çözüm” diyelim diyorsunuz.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Evet, onun yerine “dostane çözüm...” Çünkü kurumun zaten var olma sebebi bu, dostane çözüm aramak, bulmak, o açıdan efendim.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Teşekkür ederim.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Ben de teşekkür ederim.

Efendim, 2016’da 62 tane tavsiye kararı verilmiş, ret kararı 191 tane verilmiş, kısmi tavsiye, kısmi ret kararı 32 tane verilmiş. Oranlar oldukça düşük görünüyor. Biraz önce arz ettiğim çalışmalar sonucunda vatandaşın işini kolaylaştırmayı ve dostane çözüm yollarını daha yaygın hâle getirmeye çalışacağız.

Efendim, bu kararları, şikâyet konusu alanları geçiyorum vakti tasarruflu kullanmak için. Bunlar zaten faaliyet raporumuzda var.

Efendim, değinmek istediğim bir husus da kurumumuzun ülkemize katma değeri. Şimdi, Kamu Denetçiliği Kurumunun diğer kurumlardan farklı özelliği, vatandaş tarafından çok kolay ulaşılabilmesi, müracaat hâlinde herhangi bir harç, para, benzeri vergi, işlemin olmaması, vatandaşın ihtiyacını çözecek kurum olması sebebiyle dostane çözüm arayan bir kurum. Bunun için yapmış olduğu çalışmalarda hakkaniyeti, belki diğer kurumlardan farklı olarak yasada düzenlendiği biçimiyle hakkaniyet unsurunu da... Yani insan hakları, adalet, hukuk, hakkaniyet ve hakkaniyet ölçülerine dikkat ediyor. Bu hakkaniyet kanuna koyulmuş, biraz yerindeliğe girebiliyor zaman zaman, onun sınırını kararlarda arkadaşlarımız dengelemeye çalışıyorlar.

Mesela, kararlardan birkaç tane örnek vermek istiyorum hakkaniyet denetimiyle alakalı: Sınav tarihlerinin çakışması. Sınav tarihlerini idareler belirliyor, yasaya veya hukuka aykırılık yok ama aynı sınava veya farklı iki sınava girmek isteyen öğrenciler var veya mezun olanlar var. Şimdi, sınav tarihlerinin çakışması durumunda her kurumun -ÖSYM ayrı yapıyor, başka kurum ayrı yapıyor- bir sorumluluğu yok, diyor ki: “Ben ne yapayım? Yasam, benim uygun olan tarihim buydu.” Bizim bununla ilgili olarak -özellikle idarecilerin, neticede idare bir bütündür- sınav tarihlerinin çakışmaması noktasında verdiğimiz kararlar var, buna da uyulması bizi son derece memnun etmiştir. Özellikle mağdur olanlar da bize teşekkürlerini iletilmişlerdir.

Detaylarına girmiyorum efendim.

Özel raporlar: Bahsettiğim gibi, 2016 yılında Yargı Özel Raporu hazırlanmıştır. Bu raporun birer

örneğini arkadaşlarımız size arz etmişlerdir.

Yine 2016 yılında Sayın Başdenetçimiz Nihat Ömeroğlu Bey'in başlattığı Göç ve Mülteciler Raporu vardı. Bu rapora da biz iki aydan beri son şeklini vermek üzere çalışmalarımızı yürütüyoruz, Hüseyin Bey ve Özlem Hanım'ın sorumluluğunda bu rapor yürüyor, kısa zamanda yayınlanacak. Yayınlandığında inşallah şunu göreceğiz: Türkiye'deki bütün ilgili kurumlar Türkiye'de bulunan 4 milyon mülteci için ve hassaten Suriyeli 3 milyon mülteci için inanılmaz işler yapmışlar. Şimdi, bizim nüfusumuz 80 milyon Sayın Başkanım, 4 milyon, 3 milyon diye telaffuz ediyoruz, kolay da bu bahsettiğimiz 3 milyonluk Suriyeli mülteci dünyadaki 100 devletin nüfusundan fazladır. Dedik ki: Türkiye'nin yaptığı bu güzel çalışmaları, güzel faaliyetleri, insanlığın onurunu koruyan, insanlığın haysiyetini temsil eden bu çalışmaları derleyelim, toparlayalım bir rapor hâline getirelim. İnşallah bunu da en kısa zamanda tamamlayıp kamuoyuna ve sizlere arz edeceğiz.

İdarenin kararlarımıza yaklaşımı: 2013 yılında verdiğimiz kararlara idare yüzde 27 oranında uymuş, 2014 yılında yüzde 39 oranında uymuş, 2015 yılında yüzde 37 oranında uymuş, 2016 yılında yüzde 42 oranında uymuş. Sayın Başkanım, dünyada diğer ombudsmanları, özellikle Avrupa'dakileri biz inceledik, onlara uyum yüzde 80 oranında. Biz bu son bahsettiğimiz yüzde 42'yi daha yukarılara çekmek, özellikle gelişmiş ülke standartlarına getirmek için gayret edeceğiz, buna özel bir önem vereceğiz. Buna ilişkin de hem yasada değişiklik hem de sizlerin yardım ve desteğine de ihtiyacımız olacak.

Bu bağlamda 2017 çalışmalarımıza geçmek istiyorum, son olarak değineceğim husus bu efendim. Biraz önce arz ettim, 2016 yılında kurumun kararlarına uyma oranı yüzde 42. Kurumun kararlarına uyma oranını artırmak için Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve özelde Karma Komisyon ve İnsan Hakları Komisyonunun desteğiyle idarenin, kurumumuzun tavsiye kararlarına uyması, bilgi ve belge taleplerine süresinde cevap vermesini sağlamayı temin edeceğiz. Burada muradımız şu efendim: Kararlarımıza uymayan idareleri yıl sonu raporunda veyahut da yıl sonu raporunu beklemeden kamuoyuna duyurmayı, ifşa etmeyi düşünüyoruz. Bunun için yasa müsait, yasada zaten hem başdenetçinin görevleri arasında hem de yıllık raporlar arasında bu sayılmış. Ayrıca efendim, kurumun kararlarına uymayan idarecileri, sizler de uygun görürseniz sizin bu Komisyonunuza davet edip niye uymadıklarını burada anlatmalarını talep edeceğiz sizden, yasamız buna müsait. İnşallah bunu el birliğiyle, iş birliği içerisinde yürütmüş olacağız.

Ayrıca efendim, bizim dört tane birimimiz var, bunlardan bir tanesi de strateji birimi. Strateji biriminde bir büro oluşturup verilen kararları takip bölümü koyacağız. Dolayısıyla, kamuoyuna açıklamadan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe ve İnsan Hakları Komisyonuna olayı intikal ettirmeden önce bizim ilgili büromuz bu kararı ilgili idareden takip edecek yani kararlara uyulması noktasında biz elimizde var olan imkânları inşallah en güzel şekilde kullanacağız.

Efendim, kurumun kurumsal iletişiminin güçlendirilmesi: Biz bir araştırma yaptırarak 10 bin kişi üzerinde, soru şu: "Kamu Denetçiliği veya Ombudsmanlığı duydunuz mu?" "Duyduk." diyenlerin oranı yüzde 25. "Peki, ne iş yapar burası?" diye sorulduğunda yüzde 10 cevap veriyor, o da yaklaşık olarak bir şeyler söylüyor. Arkadaşlarla biz aralık ayında göreve başladığımızda her bir arkadaşımıza "Hayırlı olsun."a gelen oluyor -buna yüksek yargıdan da dâhil, bürokrasiden de dâhil olanlar var- "Hayırlı olsun." dedikten sonra çay içerken eğilip "Affedersiniz, sizin bu kurum ne iş yapar?" diye soruyorlar efendim. İşte, bunun önüne geçmek, tanınırlığını, bilinirliğini artırmak için Başdenetçiliğe bağlı olarak basın müşavirliği koyduk, güzel çalışmalarımız var.

Bunun yanında yine, Kurumsal iletişim birimi oluşturduk.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Affedersiniz...

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15 . 02 . 2017

T: 5

O: 1

BAŞKAN – Sayın Vekilim, isterseniz bitince hep beraber soralım.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Yok, yok; hemen şöyle soracağım...

BAŞKAN – Buyurun.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – “10 bin kişiyle ilgili araştırma yaptık.” dediniz biraz önce, bu aralık ayından sonra mı yaptınız bunu, yeni mi yapıldı?

BAŞKAN – Göreve geldikten sonra herhâlde.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Göreve geldikten sonra mı yapıldı?

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ - Ekim ayında oldu efendim.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Teşekkürler.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Kurumsal iletişim birimini ilave ettik birimlerimize. Burada da Türkiye’de bu konuda ehil olan, yetkin olan arkadaşlardan birini geçici görevle kurumumuzun kadrosuna dâhil ederek çalışmalarımıza başladık. Bununla ne yaptık? Türkiye’de önde gelen bütün sivil toplum kuruluşlarıyla toplantılar yaptık. Örneğin, en güçlü sivil toplum kuruluşları memur sendikaları. MEMUR-SEN, TÜRKİYE KAMU-SEN, KESK veya işçi sendikaları; HAK-İŞ, DİSK, TÜRK-İŞ, odalar, borsalar bunlarla beraber toplantılar yaptık. Ayrıca, yine, Ankara’da gazete ve televizyon temsilcileriyle bir araya geldik, nasip olursa İstanbul’da Türkiye’deki bütün gazete ve televizyoncuların en üst düzey yöneticileriyle, genel yayın yönetmenleriyle yarın sabah kahvaltı yapacağız.

Tabii, bizim önemli ölçüde muhatabımız idare. Vatandaşın şikâyetini alıyoruz, biraz önce rakamları arz ettiğimde kamu kurumları dâhil olmak üzere vatandaşın da kurumu yeterince tanımadığını gördük, tespit ettik, araştırma, anket de bunu gösteriyor. Özellikle 2017 ve 2018’de 81 ilde valilerimizin organize edeceği ve ildeki ilgili müdürlerin katılacağı, kurumu tanıtan, anlatan, halk için ne kadar önemli olduğunu, vatandaşın hak arama özgürlüğü için ne kadar önemli olduğunu anlatan toplantılar yapacağız. Gittiğimiz illerde idareyle, valilerle veya o ilin üst düzey müdürleriyle yaptığımız toplantıların yanı sıra hem belediyelerle hem sivil toplum örgütleriyle hem de muhtarlarla bir araya gelip bunları anlatacağız. Gittiğimiz illerde basın aracılığıyla da Kamu Denetçiliği Kurumunu tanıtmaya çalışacağız, bununla ilgili olarak arkadaşlarımız planlamayı yapıyorlar. İnşallah, önümüzdeki süreç içerisinde karşılıklı olarak bunu da size intikal ettireceğiz. Elektronik ortamda kurumun sitelerini yeniledik ve güçlendirmeye çalışıyoruz.

Geçen hafta Millî Eğitim Bakanımızla görüştük. Biliyorsunuz, müfredat yenileniyor, müfredatın yenilenme çerçevesinde ilkökul ders kitaplarından başlayarak ortaokul, liselerde Kamu Denetçiliği Kurumunun vatandaş için ne kadar önemli olduğunu ve hangi fonksiyonları ifa ettiğini ders kitaplarına koymak için Sayın Bakanımızla görüştük, Talim Terbiye Kuruluna talimatını verdi. Bizim ilgili arkadaşlarımız bunun çalışmasını yürütüyor. Aynı çalışmayı, YÖK’le ve hassaten hukuk fakültesi dekanlarıyla sürdürüp hukuk fakültelerinde, mümkünse Kamu Denetçiliği Kurumunu seçimlik ders olarak koydurmayı düşünüyoruz.

Mevzuat değişikliği düşünüyoruz. Biraz önce arz ettim, yönetmeliğimizi değiştirerek dostane çözüm kararını ilave edeceğiz. Bunun yanında, yönergelerimizde değişiklik yapıyoruz. Efendim, biz Meclis tarafından arkadaşlarla seçildikten sonra Sayın Cumhurbaşkanımızı ziyaret ettik, Sayın Meclis Başkanımızı ziyaret ettik, Sayın Başbakanımızı ziyaret ettik ve ana muhalefet partisi Sayın Genel Başkanını ziyaret ettik. Orada da arz ettik, kanunumuzda bazı değişiklikler yapılırsa kurum daha işler hâle gelecek. Bunu da özellikle, Komisyonumuzdan talep ediyoruz efendim.

Ayrıca, kurumsal kimliğin oluşturulması açısından da eğitimlerimize sık sık, yoğun bir şekilde

devam ediyoruz. Bahsetmediğim bir konu, bizim kendi bütçemizin yanı sıra, bunun yanında Avrupa Birliği fonlarından da son derece fon kullanarak programlar yapma imkânımız oluyor.

Biliyorum biraz fazla uzattım ama sizleri her zaman bulmak mümkün olmuyor. Sabrınızı zorladığım için kusura bakmayın, saygılarımızı sunuyoruz.

BAŞKAN – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyoruz. Çok faydalandığınızı düşünüyorum.

III.- KARMA KOMİSYONLAR

A) KONU

1.- Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 yılı Faaliyet Raporuna ilişkin görüşmeler

BAŞKAN – Ben, değerli üyelerimize söz vereceğim ama izninizle önce benim bir iki notum var, onları paylaşmak istiyorum. “Yüzde 43 bayan çalışanımız var.” dediniz, bundan memnuniyet duyduk –kendi adıma söylüyorum- güzel bir rakam. İnşallah bu, kadın arkadaşlarımız kariyer planlarını yükseltecek şekilde pozisyonlarda görev alırlar ve daha iyi noktalara gelirler. Bunun için teşekkür ediyorum. Birinci söyleyeceğim buydu.

İkincisi, tanınırlığınızı artırmak için birtakım çalışmalar yapacağınızı zaten söylediniz. Burada medyanın gücünü kullanmakta fayda olur diye düşünüyorum. Medyadaki genel yayın yönetmenleriyle vesaire toplanacaksınız ama kamu spotları veya dizilerde bununla ilgili bir iki küçük şey olursa topluma daha fazla ulaşılır diye düşünüyorum. Sadece paylaşmak adına söyledim.

Bu, dostane çözüm konunuz çok önemli. Özellikle, bu kararlarla ilgili sistematik olarak yaptığınız açıklama ve bundan sonraki çözüm önerileriniz için özellikle teşekkür ediyorum, güzel şeyler düşünülmüşünüz ve başarılı da olursunuz inşallah. Ben de bir hukukçuyum, “dostane çözüm” güzel bir kelime ama daha hukuki bir kelime bulabilir miyiz diye düşündüm yani siz anlatırken. Ama güzel tabii, insana güzel şeyler çağrıştırıyor ama biz hep hukuk kelimeleriyle konuşmaya...

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Hukuki olsa dostane olmaz.

BAŞKAN – Yok, hukuk da dostanedir, hukuk hepimiz için gerekli Hocam.

Fakat, güzel bir çözüm. Dilekçe Komisyonunda da biz aynı şeyi yaşıyoruz. Vatandaşımız müracaat ediyor, bir sorunuyla ilgili kamu kurum, kuruluşuna, bakanlığa veya bürokraside ilgili makama yazı yazıyoruz, o sürede sorun çözülüyor, aynı sizdeki gibi. Biz de sizdeki gibi, “Karar verilmesine gerek yoktur.” kararı veriyoruz ama çözüm kararını da o kararımıza ekliyoruz. Yani vatandaşın eline “Karar verilmesine gerek yoktur.” kararı gittiği zaman çözüm de gitmiş oluyor. Yani bu hukuki bir tabir, “Karar verilmesine gerek yoktur.” Ama içinde bizim yazdığımız kararlarda çözüm de var, bir örnek olarak söylemek istedim.

Tekrar çok teşekkür ediyorum. Bundan sonrası için de başarılar diliyorum. İnsan Hakları Komisyonu Başkanımız mazeretliydi, sanıyorum yurt dışında. Kendisi burada yok ama Başkan Vekilimiz İstanbul Milletvekilimiz Fatma Hanım burada. İsterseniz öncelikle Fatma Hanım’a bir söz verelim, söylemek istediklerini veya katkılarını alalım. Ondan sonra söz almak isteyen bütün üyelerimize söz verelim.

Tekrar teşekkür ediyorum.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Çok teşekkürler Başkanım.

Kamu Denetçiliği Kurumu bizim için oldukça önemli. Sonuçta insan haklarının korunması ve geliştirilmesinde Kamu Denetçiliği, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Dilekçe Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu temel taşları arz ediyor. Sanırım burada daha etkin olabilmek için kurumlar arası iş birliğini biraz daha fazla yapmamız gerekiyor. Çünkü, her bir kurum sonuçta, insan hakları ihlallerine ilişkin başvurular alıyor, ciddi anlamda bir kurumsal hafızası var ve birbirleri

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15 . 02 . 2017

T: 5

O: 1

arasında iş birliği olmadığı takdirde birbiriyle çelişen kararlar verebiliyor. Özellikle, kişilerin müracaat esnasında dört farklı kuruma müracaat edip akabinde de farklı farklı kararlar alması söz konusu olabiliyor. Henüz İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu açılmadı ama bundan sonra ciddi anlamda bir sıkıntı olarak karşımıza çıkacaktır, ortak çalışma alanları olduğu için. Bu noktada, özellikle sizlerin tavsiye kararlarına ilişkin, tavsiye kararlarının daha fazla yaygınlaştırılması ve kararlarda da mümkün mertebe çelişki oluşmaması için, iş birliği noktasında neler yapabiliriz?

İkincisi, bana göre kamu denetçiliğinin en önemli kısmı, müracaat esnasında yargı yolunun, yargı süresinin durması. Ancak, ciddi anlamda da bir gönderilmezlik kararı var anladığım kadarıyla. Dolayısıyla, o yargı süresiyle alakalı durumu nasıl çözebiliyorsunuz? Bunu bilerek belki biz de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda buna ilişkin atıflar yapabiliriz. Bizim karar veremediğimiz durumlarda, Meclisin görev alanına girmeyen durumlarda Kamu Denetçiliğine başvurulabileceği noktasında belki bilgi verebiliriz dilekçelerimizde.

Ayrıca, malum, yargı yoluna müracaat edilen başvuruları almıyorsunuz. Kişiler suç duyurusunda bulunduğu takdirde, savcılıkla işlemler yapıyor musunuz? Yoksa “Siz zaten suç duyurusunda bulunmuşsunuz, dolayısıyla yargı sonucunu beklemelisiniz.” tarzında bir cevabınız mı oluyor?

Ben yerinde denetim yapıp yapmadığınızı da merak ediyorum işin doğrusu. Çünkü, sizin alanınız çok geniş, dolayısıyla, bunları sadece dilekçeler üzerinden çözebilmek bana fiili anlamda biraz zor geliyor. Belki o noktadaki tecrübeleriniz katkı sağlayacaktır.

Son olarak da ben notlarda mı karışıklık yaptım, sanki 2016’da 5.519 başvuru aldınız ama tavsiye ve kısmi ret kararları oldukça az. Bunun dışındakiler, karar verilmesine yer olmadığına ve gönderilmezlik kararı alınmasına ilişkin mi yoksa hâlen incelemeleri mi devam ediyor? Sadece sayıları netleştirmek adına soruyorum.

Sunum için ve özellikle insan hakları konusunda yaptığınız çalışmalardan ötürü hem başdenetçi olarak size hem de tüm denetçilerimize teşekkürlerimi sunuyorum bu arada.

BAŞKAN – Sayın Başkanım, bütün soruları alalım sonra cevap verirsiniz, daha da toparlamış oluruz.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Siz nasıl uygun görürseniz efendim.

BAŞKAN – Siz notlarınızı alırsanız, hepsine birden cevap verin lütfen.

İsmail Bilen, Manisa Milletvekili, buyurun.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinize hayırlı günler diliyorum. Sayın Başkanım, sunumunuzdan dolayı da sizlere ve arkadaşlarınıza teşekkür ediyorum.

2016’da kurumların yüzde 47 civarında bir uyma kararlılığı gösterdiğini söylemiştiniz. Fena değil, her sene artıyor. Fakat, tahmin ediyorum kurumun da yeni olması ve geçen dönemde de bizim alt komisyonda arkadaşlarla yaptığımız değerlendirmede, istişarede kurumun da zaman zaman durumdan vazife çıkarma gayreti içerisinde olduğunu ya da rol kapma gayreti içerisinde olduğunu müşahade ettik. Bunun doğru olmadığını, yasal mevzuata rağmen, kurumları zorlayıcı yasanın dışına çıkacak şekilde yönlendirmeye yönelik tavsiye kararlarının genellikle kurumlarda dirençle karşılaştığını gördük. Bundan vazgeçmemiz gerektiğini düşünüyorum. Varsa, yasal mevzuatın değiştirilmesi yönünde Meclise ya da Komisyonlarımıza teklifte bulunulursa, tahmin ediyorum daha faydalı ve kalıcı bir çözüm de elde edebiliriz. Özellikle, bir iki meslekle ilgili örnek de verebilirim, gerek İçişleri Bakanlığında gerekse adliyede ya da adli yargıda ya da idari yargıda bizim, hâkimlerle ilgili kanunlarımızda “mesleğin onur ve vakarı” denir, bunun gözetilmediğini ya da Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu’nda “Süfli ilişkiler içerisinde olanlar meslekte tutulmaz.” gibi, “İhraç edilir ya da şu tedbirler alınır.” gibi konularda bu

hassasiyetin gözetilmediğini, özellikle uzman arkadaşlarda, bu hassasiyete aykırı davranışlar içerisinde olduğuna da şahit olduk. Bunu zorlamak yerine toplumun değerlerini, hukuk kurallarını, yasal mevzuatını da göz önünde bulundurarak bir tavsiye kararı verildiğinde kurumlarımızın da buna uyma noktasında arzulu olduklarına da şahit olduk. Bu hususu, özellikle, belki kurum içerisinde yapacağınız bir çalışmada uzman arkadaşlarımıza da hatırlatmanız yararlı olacaktır, kararlarımızın uygulanması açısından.

Bir sempozyumdan bahsettiniz, bu sempozyumda Türkiye'nin hem tanıtımına bir katkı sunacaksınız hem de insan hakları ihlalleriyle ilgili bütün dünyadaki gelişmelerle bizim ülkemizde yaşanan hadiseleri mukayese etme imkânı bulacağız. Burada bir başlık söylemediniz, dikkatimden kaçmış da olabilir. Bu başlıklar içerisinde, ülkemizde 15 Temmuzda yaşanan bu alçak FETÖ terör örgütü saldırısına yönelik bir panel olacak mı? Olmalı da diye düşünüyorum. Yine, ülkemizin bir bölgesinde ve tüm Türkiye'de yaşanan bölücü terör örgütü PKK'nın yaptığı eylemler var, bu eylemlerde ciddi insan hakları ihlalleri yaşanmakta. Yapılan çukurlarda ve yapılan tuzaklamalarda insanlar hayatlarını kaybetmekte, yaşam ve hayatını sürdürme hakkının ihlal edildiğine yönelik bir mağduriyet var Türkiye'de. Bu mağduriyetlerin giderilmesine yönelik de devletin hukuk kuralları içerisinde aldığı tedbirler var. Bu tedbirler, dünya kamuoyunda haksız, hukuksuz ya da yanlış bir propagandayla sanki hukuka aykırı gibi gösterilebilmekte. Bunun örnekleri, en yakın örnekleri, bir tanesi alçak FETÖ terör örgütünün eylemlerinden sonra yurt dışına kaçan, özellikle helikopterle Yunanistan'a giden, kalkışmada etkin rol almış bu teröristlerin bile ülkeye iadesine yurt dışında mahkemeler nezdinde özellikle –hani siyasi kararları bir tarafa bırakıyorum ama- hukuki kısıflar bulunması gayretini boşa çıkaracak bir panel, bir sempozyum veya bir başlık buraya ilave edilebilir mi, edilmeli mi? Benim kanaatime göre bu da yapılmalı. Ülkenin tanıtımı ve verdiği mücadelenin ne kadar ağır ve ciddi olduğu bu yaşanan hak ihlallerinin de bu terör eylemlerinden kaynaklandığını dünya kamuoyuyla paylaşmalıyız. Bir kısım ülkeler var ki ne yaparsanız yapın siyasi bir karar verebilmekte ama en azından bunların hukuki altyapılarını çürütecek bu sempozyumda sunumlar gerçekleştirilebilir, hazır bu kadar elit bir zümre, bir kitle ülkemizde misafir edilebilecek durumdayken. Bu hususta da sizden ülkemiz adına, insanlarımızın temel hak ve hürriyetleri adına bir gayret içerisinde olmanızı özellikle istirham ediyorum. Bu paneli mademki organize etmişsiniz, bu kadar ombudsman ve yargıç, bilim adamı davetli, bu hak ihlallerinin neden kaynaklandığını, bu çukurlara rağmen verilen mücadelenin ya da yapılan tuzaklamalara, bombalamalara rağmen verilen mücadelenin, hukuk kuralları içerisinde yapılan mücadelenin yurt dışındaki algısını değiştirmek adına...

Tekrar teşekkür ediyorum gayretlerinizden dolayı.

BAŞKAN - Şimdi, İnsan Hakları Komisyonunda farklı bir uygulama varmış. 2 başkan vekili var, diğer Başkan Vekilimiz Cumhuriyet Halk Partisi Ankara Milletvekili Şenal Hanım'a söz verelim, ondan sonra diğer üyelerimize.

Buyurun.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Teşekkür ederim.

Ben öncelikle arkadaşlarımıza başarı diliyorum, yeni bir çalışma, yeni bir grup olarak karşınızdalar. Umarım ki toplumumuza yararlı çalışmalar yapacaklar ve insan haklarının önünün açılmasını sağlayacaklar.

Şunu ifade etmeliyim ki hazırlamış olduğunuz yıllık raporu önemli bir dikkatle okumaya gayret ettim ve bazı saptamalarım, önerilerim olacaktı. Bu önerilerimin önemli bir bölümünün zaten tarafınızdan saptanmış olduğunu görerek sevindim. Daha önceki bir araya gelişlerimizde, toplantılarımızda alt komisyonda da görev yapmıştım. İfade ettiğimiz eleştirilerin burada sizin tarafınızdan da saptanmış olduğu gayet açık, zaten sayısal verilerle de görülüyor. Fakat, birkaç düşüncemi sizlerle paylaşmak

istiyorum öncelikle.

Şimdi, bunlardan birincisi, daha önceki toplantılarımızda ve raporların, 2015 raporunun da incelenmesinde gördüğümüz, sizin de biraz önce örnekle anlattığınız, kutlamaya gelen arkadaşların dahi bu kurumun ne yaptığı konusunda bilgisi olmadığı yolundaki açıklamanız, esasen, kamuoyunda Kamu Denetçiliği Kurumunun yeterince tanınmadığını ortaya çıkarıyor. Oysa biz bunu halkın gereksinimleri için, halkın yakınmaları için, burada bir aracı ve sorunu daha kolay çözebilecek, yol gösterebilecek bir kurum olarak oluşturmaya çalıştık. Ben de Kamu Denetçiliği Kurumunun oluşması konusunda emek veren arkadaşlardan, düşüncelerini ifade eden arkadaşlarımızdan biriyim. Biraz önce örnekler verdiniz, raporda da var, örneğin, biz toplantılarımızı daha çok akademik düzeyde yapıyoruz ya da kamu çalışanlarına, personele yönelik eğitimler biçiminde. 10 ya da 11 toplantı olmuş, bakmıştım, notlarım burada. Bunun yerine, halka yönelik, hani... Söylediğiniz örneklerden biri çok önemliydi, “STK’larla” dediniz. STK’lar ya da demokratik kitle örgütü, adına ne dersek diyelim, bunlar gerçekten halka ulaşmada son derece iyi olanaklar sunabilen gruplar. Acaba şöyle bir yol izleyebilir miyiz: örneğin muhtarlara kadar inebilecek, hani, şöyle kocaman -bu zorunlu, bunu eleştirerek söylemiyorum- böyle bir rapor ya da hakemli bir derginin yanında -hakemli bir dergiyi halka götürmenin olanağı yok, küçükçük broşürler yapmak, şöyle minik, ceplerine koyabilecekleri... Nedir Kamu Denetçiliği, Kamu Denetçiliği ne işe yarar, hangi sorunumuzda onunla ilgili oraya başvurabiliriz; bu tür, halka taşıyacak... Biraz önce Başkanım da ifade ettiler; spotlar yapmak, örneğin daha yoğunlaştırmak -geçenki toplantılarımızda da önerilerimizden biriydi- bunları yapmanın yararlı olacağı inancındayım.

Şimdi, verilen rakamlarda Avrupa Komisyonu 2016 Türkiye İlerleme Raporu’na da kitap içinde atıf yapmışsınız, onun saptamalarını da almışsınız. Şimdi, siz de biliyorsunuz ki “22.648 başvurunun 21.546’sı karara bağlandı.” diye ifade ediyor ama bu karara bağlananların toplam sayısını aradığımızda 275, 2013’ten bu yana 275 tavsiye kararı... Özür dilerim, şeyi söylemeye çalışıyorum, notlarınıza bakmaym: Tavsiye kararı, işe yarayan bir karar anlamında ifade...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Total değil, 2016.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Toplam sanki 275. Öyle bile olmasa, bin dahi olsa bu kadar sayı içinde bizim sonuçlandırdığımız.. Çünkü, bir kısmına “dostane çözüm” diyelim, onda da elbette rolümüz var ama ret kararı, incelenemezlik falan gibi, esas olan bizim tavsiye kararlarımız, değil mi? Yani, sizin vereceğiniz kararlar tavsiye kararları. Bunların çoğalabilmesinin de yolu, doğru başvuru yapabilmenin sağlanması. O hâlde, Kamu Denetçiliği ne yapar konusunda çok daha yoğun bir propagandaya, daha çok tanıtıma gereksinim olduğunu açık bir şekilde görüyoruz.

Başka bir şeyden de söz etmek isterim. Eğer yanılmıyorsam, yine kitabımız içinde de vardı, yönetmeliğin 7’nci maddesinde, şikâyetin insan hakları, temel hak ve özgürlükler, kadın hakları, çocuk hakları, kamuyu ilgilendiren genel konulara ilişkin olması hâlinde menfaat ihlali aranmıyor. Şimdi, bence asıl sorun, belki yasal düzenleme konusunda bunu bugün açıkça ifade etmediniz ama sizin resen müdahale edebilme olanağınızın sağlanması. Bence bunu yasaklayan bir şey yok ama özellikle buradan da yola çıkarak kimi toplumsal konularda, hani, halkı daha çok çeker ve toparlar bu konuda. Böyle bir çalışmanın yolunun açılmasını, o bize düşüyorsa yasal planda bunu yapmamızın yararlı olabileceği inancındayım.

Bir de açılan davalara müdahil olma hakkı. Bu, biliyorsunuz, Avrupa Konseyinin raporunda da size öneri olarak getirmiş. Bu yine bizim belki yapabileceğimiz bir konu ama sizden bu talebin de gelmesi önemli. Açılan davalara müdahil olma, bu daha etkin hâle getirir Kamu Denetçiliği Kurumunu inancındayım.

Ayrıca, insan hakları ve yönetim konusunda biraz önce söylediğim, evet, kamu alanı ama kamu

alanıyla birlikte halk kitlelerini de ortaklaştırabilecek bir çalışma tarzının, ulaşılabilir olma olanağının... Gerçi çok kolay gibi görünüyor hani internet kanalıyla falan da başvurulabiliyor ama bilmezseniz bütün bu yolları kullanmazsınız. O sebeple, bilinir kılmanın yararlı olacağı inancındayım.

Başka bir saptamam, daha önceki toplantılarda da söylemiştim, burada da, sizin hazırlamış olduğunuz istatistiklerde de görülüyor: Bizde, Türkiye’de en çok sorun yaşayan bölgeler Doğu, Güney Doğu Anadolu. Bir; dil problemleri sebebiyle, iki; oradaki özel sorunlar nedeniyle idareyle çok ciddi problemler yaşıyorlar. En az başvuru olan yerlerin buralar olması son derece ilginç. Yine, en az başvuru olan yerler, örneğin, kadına yönelik şiddet, insan hakları. Bu neden diye sormak lazım. Acaba buralarda bilinmezlik mi, güvensizlik mi? Bu ikisini de aynı terazi kefesine koyarak hem güveni sağlamak hem bilinir kılmak için bu dönem çok daha aktif bir çalışmaya gereksinim olduğu inancı içindeyim.

Beni bağışlamanız dileğiyle söylüyorum, yanlışlık yapıyorsam da affedin.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Estağfurullah efendim.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Şimdi, bu 2016 yılı raporu. O sebeple, 2016’da daha ağırlıklı olarak çalışmış olan arkadaşlarımız daha önceki başdenetçimiz ve diğer denetçi arkadaşlarımız olduğuna göre onlara da burada birer sayfa açmak, düşüncelerini ve tam da giderayak görüşlerini de almak, acaba bir emek değeri bilme anlamına gelebilir miydi, bunu düşündüm, paylaşmazsam içimde kalmış olurum, paylaşmak istiyorum. Çünkü, her emeğin bir karşılığı var ve her emeğin bir sonu var. Biz nasıl buradan milletvekilliğini bırakıp gideceksek şu andaki arkadaşlarımız da kamu denetçiliği görevlerini bırakıp gidecekler. Hepimizin birbirimizin emeğine değer vermemizin yararlı olacağı inancındayım.

Unuttuğum birkaç şey olabilir ancak çözüm önerileriniz konusundaki ifadelerinizin son derece olumlu olduğunu, bunların geliştirilmesinin gerçekten hem yasayı geliştirici hem kurumu geliştirici sonuçlara sebep olacağını düşünüyorum.

Emeğiniz için teşekkür ederim.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Ben de teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şenal Hanım, çok teşekkür ediyoruz saptamalarınız için.

Var mı bir şey?

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Yok, bir şey daha söyleyeceğim. Bu müracaatlarla ilgili de...

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Pardon, ben de sizden önce hemen bir şey ekleyeyim.

BAŞKAN – Tabii.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Dostane çözümü ben aslında çok beğendim artık Başkanımızdan farklı olarak. Neden beğendim? Öneriyorum, “beğenmek” ifadesi belki doğru değil. Hani, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde de biliyorsunuz -buradaki hukukçu arkadaşlarımız bilirler- “dostane çözüm” diye bir şey var. Orada taraflar anlaşır. Aslında kamu denetçiliği, kovuşturmaya yer olmadığı kararı verirken özünde anlaşma sağlamış ise ben hiç öyle anlamıyordum doğrusu yani haklı olmayan bir gerekçe gibi anlıyordum. Durum eğer bu ise, anlaştırmış olmak ise o zaman dostane çözüm son derece uygun olur. Bir kulak alışkanlığı ve bir sevgi bağı da yaratır inancındayım.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Teşekkür ederim.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Anlaştırmış olmak ve çözmek.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Tabii, tabii, anlaştırtıyor ve çözüyor.

BAŞKAN – Neticede çözülmüş de oluyor.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Efendim, bu çözümü Türkçe’nin zenginliklerinden, güzelliklerinden faydalanarak en anlamlı şekilde kavramlaştırmak... Biz arkadaşlarla “uzlaşma” mı olsun, “dostane çözüm” mü olsun diye epey tartıştık. Dostane çözümün daha sıcak, daha sempatik olduğu kanaati ağır bastı. Bir de netice itibarıyla, bunu çok kullanırsak bu da hukuki bir kavram hâline dönüşür diye düşündük.

BAŞKAN – Uzlaşmanın karşılığı olarak düşünebilir miyiz Başkanım? Uzlaşma yani aslında uzlaşma.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Esas o tabii, onu karşılıyor, evet.

BAŞKAN – Peki, konuşuruz yine.

Çok özür dilerim. İsmail Bey’e bir söz verelim, sonra Sayın Vekilim, size verelim.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkanım, deminki söylediklerimde bir eksiklik kaldı. Yani “eksiklik” derken aslında genel hatlarıyla söylemiştim. Geçmişte yargı da, idare mahkemeleri de maalesef yürütmenin tasarruflarıyla ilgili bazen idarenin takdir hakkını yok edecek şekilde, yerine geçerek âdeta hükümler tesis etmekteydi. Yani, burada idare takdir hakkını hukukun dışında kullanmışsa belki veya art niyetli takdir hakkını tesis etmişse irdelenebilir ama idarenin yerine geçerek bir tasarrufta bulunmak ya da takdir hakkını yok edecek şekilde bir karar vermek, zannediyorum, bu da bir çatışmaya sebebiyet verecek. İkili görüşmemizde size söylemiştim: Müracaatlarla ilgili, seçimlerle ilgili, kanununuzda bir düzenleme boşluğu var diye düşünüyorum. Binlerce, belki on binlerce müracaat gelebilirdi, çok şükür olmadı. O zaman da burası tıkanırdı. Bunu yeniden bir gözden geçirmek lazım. Müracaatı belli bir kritere, belli bir şarta bağlamak gerekir hem başdenetçilik, ombudsmanlık için hem de denetçiler için.

İki, hazır gelmişken onu da söyleyeyim, Başkanım daha sonra tartışalım demişti: Kanununuzun 22’nci maddesi de zannediyorum biraz çelişkili yani ifadelerde bir şey görüyorum. 22’nci maddenin 1’inci paragrafında her takvim yılı sonunda sizin verdiğiniz raporların Komisyonunda görüşülmesi hükme bağlanmış. “Bu komisyonunda ara verme ve tatil dönemleri hariç olmak üzere iki ay içinde görüşüp kendi kanaat ve görüşlerini de içerecek şekilde düzenleyerek Genel Kurula sunulmak üzere hazırladığı raporu Başkanlığa gönderir. Komisyonun bu raporu Genel Kurulda ivedilikle görüşülür.” Biz bu raporlara zaman zaman zaman eleştiriler de getirebiliriz ya da düzeltme talebinde de bulunabiliriz. Nitekim alt komisyonlarda geçen yıl bunu yaptık. Bu eksik. Niye eksik? İkinci bendinde “Kurumun yıllık raporu ayrıca Resmî Gazete’de yayımlanmak suretiyle kamuoyuna duyurulur.” ifadesi var. Burada tartıştığımız, eleştiri getirdiğimiz ya da düzeltilmesini talep ettiğimiz hususlar olabilir. Bu düzeltilmiş hâliyle mi Genel Kurulda görüşülür...

BAŞKAN – Yoksa yayımlandığı hâliyle mi?

İSMAİL BİLEN (Manisa) – ...yoksa Komisyona gönderildiği hâliyle mi? Bu da eksik.

Bir çelişki de, üçüncü bir çelişkiyi söyleyeyim. Yani, bu kanunun yeniden görüşülmesinde yarar var diye düşünüyorum. Bir hazırlık yapılırsa bu çelişkiler de giderilebilir. Düzeltilmiş hâlinin mi, yoksa düzeltilmeden önceki raporun mu yayımlanacağı hususunda bir açıklık, netlik yok. Bunu da dikkatinize sunmuş olayım.

Hatta ve hatta bir başka çelişki: Biz burada tartıştık, görüştük, Meclise gönderdik, Genel Kurulda görüşülmedi, bekledi iki yıl, üç yıl. Bu raporlar bu ifadeye göre Resmî Gazete’de yayımlanmak durumunda, bugüne kadar da yayımlanmamış.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Hiç yayımlanmamış, daha önce belirtmişti arkadaşlar.

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15 . 02 . 2017

T: 5

O: 1

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Şimdi, burada da bir açıklık ve boşluk var. Bunun da düzeltilmesi lazım.

BAŞKAN – Şimdi, haklı olarak siz diyorsunuz ki: “Bu, yasamanın işi.” Haklı olarak vekilimiz de söylüyor. Şimdi, şöyle: Kanunda üzerinde çalışılması gereken çok madde var. Burada ben İsmail Bey’e katılıyorum. Rapor yayımlandıktan hemen sonra mı Resmî Gazete’de yayımlanacak, yoksa Genel Kurulda görüşüldükten sonra mı yayımlanacak? Burada da bir uygulama olmadığı için yorum farkı var. Ben İsmail Bey’e şunu önerdim: Alt komisyonda bulunacak ekipler, arkadaşlarımız bu konuda da bir çalışsınlar. Alt komisyon raporumuzda bununla ilgili de bir yorum, görüş, öneri olursa bir sonraki dönem için elimizde belge olur, o anlamda söylemişim ama bunu da çalışmamız lazım.

Vakit de çok ilerliyor, Genel Kurula da gireceğiz.

Başkanım, teşekkür ediyorum.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Şimdi, İnsan Hakları Komisyonu Sözcümüz, Konya Milletvekilimiz Leyla Şahin Usta, buyurun efendim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Öncelikle hayırlı olsun diyorum hizmetleriniz. İnşallah 2017 raporunu da değerlendiririz.

Ben bütçeyle ilgili biraz baktığımda, 2016 yılının personel giderlerinin yüzde 50,6; oldukça yüksek bir gider tabii ki yani Türkiye genelinde böyle bir personel gideri var mı bilmiyorum, yüzde 50,6.

Bunun dışında, mal ve hizmet alımları da yüzde 30’u bulmuş yani personel gideri bu kadar yüksek bir kurumun ve yeni kurulmuş bir kurumun mal alırken veya hizmet alımında da yüzde 30’luk bir bütçe kullanması biraz ilginç geldi bana. Yani, personele bu kadar gider verilirken tekrar hizmet alımları mı yapıyor, bu personel ne iş yapıyor? 2017 bütçesine baktığımızda da aşağı yukarı aynı tablo var. Gene, yüzde 50 personel gideri, yüzde 33 de hizmet alımı için ayrılmış bütçe. Bununla ilgili bir inceleme, araştırma yapılabilmesi veya bir revizyona gidilmesiyle ilgili bir düşünceniz, çalışmanız olacak mı Sayın Başkanım?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Samsun Milletvekilimiz Sayın Orhan Kırçalı, buyurun.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinize çok teşekkür ediyorum, ayağınıza sağlık.

Ben yıllık raporu incelediğimde bir husus dikkatimi çekti: Kadın hakları ve çocuk hakları konusunda -her ikisi bir ele alınmış herhâlde- bu konuyla alakalı olarak yapılmış olan başvuru sayısında oldukça bir az sayı var. Yani oran olarak da az. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bir de ben yirmi yedi yıllık avukatlık mesleğini icra ettim. Burada bir itirafta bulunmak gerekiyorsa, avukatlık mesleğini icra ederken ombudsmanlıkla ilgili bize de bir bilgi sorsalar mı gerçekten, biz de detaylı bir şey söyleme imkânına sahip değildik. Bu konuda herhâlde, biraz tanınırlık konusunda bir eksiklik var. Sayın Başkanımızın da ifade ettiği gibi, medya kullanılması gerekiyor. Spotlar yani vatandaşın algılayabileceği, böyle bir kurumun olduğu ve kurumun da görevlerinin neler olduğu konusunda vatandaşın bilgilendirilmesi gerekiyor. Bir de herhâlde bu, özellikle bazı konularda vatandaşlarımızın, halkımızın kuruma başvurusu konusunda cesaretlendirilmesi gerektiği yine bu tanınırlık konusu içerisine giriyor.

Dostane çözüm konusunda, tabii, biz avukatlık mesleğimizi icra ederken belki kulağımız almışmış,

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15 . 02 . 2017

T: 5

O: 1

“Karar verilmesine yer olmadığına dair karar” biraz daha bize hukuki literatürde daha oturmuş bir kavram olarak geliyor. Dostane çözüm, biraz sanki böyle, havada kalıyor. Biraz daha hukuki bir terim hâline getirilmesi gerekiyor. İşte, verilecek olan kararda tarafların anlaşması üzerine böyle bir karar verildiği konusu da sanki karardan anlaşılması gerektiği inancı içerisindeyim.

Yaptığınız sunum için ayrıyeten yine teşekkür ediyorum. Anladığım kadarıyla sunumdan, Kamu Denetçiliği Kurumunun geliştirilmesi konusunda bir gayret ve çalışma içerisine de girdiğinizi görüyoruz.

Ben hepinize çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Başkanım, teşekkür ediyorum.

İsmail Aydın, Bursa Milletvekilimiz, buyurun efendim.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Öncelikle sunumuzun için teşekkür ediyorum, gerçekten bilgilendiriciydi. Ben bu sunumdan iki noktada problem olduğunu görüyorum. Gerçi bu problemleri sizler de tespit etmişsiniz, ilettiniz. Bunların birincisi, kurumun tanınırlığı ve buna paralel olarak müracaatlar. Müracaatlar gerçekten çok az. Özellikle Başbakanlığın BİMER müracaatlarıyla ya da bizim Dilekçe Komisyonumuzun müracaatlarıyla, benzer müracaatlarla kıyaslandığında çok az. Tanınırlık noktasında çalışma yapmak lazım. Ama tanınırlık noktasındaki, az önceki ifadenizde, işte, kaymakamlıklarla, valiliklerle çalışma yapacağınızı söylediniz. Ben bunun çok faydalığı olacağı kanaatinde değilim. Çünkü kaymakamlık, valilik zaten devletin resmî kurumu. Siz biraz daha devletten ayrısınız. Vatandaşın yanında olduğunuz için daha vatandaşa sıcak gelecek, muhtarlıklar olabilir, sivil toplum kuruluşları, dediğiniz gibi, bunlar önemli. Çünkü biz, biliyorsunuz, hem valiliklerde hem kaymakamlıklarda insan hakları kurulları oluşturduk. Bugüne kadar buralara müracaat eden kimseler çıkmadı ya da müracaatlarda bir netice almadık. Çünkü işin esasına ters düşüyor. Vatandaş biz devlete karşı, devletin işlemlerine karşı koruyacağız. O nedenle, biraz daha devletten ayrı düşünmek gerektiği kanısındayım.

Az önce İsmail Bey bir beyanda bulundu ama ona cevap olması açısından demiyorum: Türkiye’de yargı kararlarını yerine getirmeyen idarecilerimiz var maalesef ya da buna uzak duranlar var. O nedenle bizim işimiz daha zor, özellikle sizin işiniz daha zor.

Bir diğer husus da az önce verdiğiniz bilgide, değerlendirmede de 2016 yılı için verdiğiniz karar sayısı 260 civarında yanlış hatırlamıyorsam. Bunun da yüzde 43’ü yerine getirildi. Yani 125-130 civarında. Yani koskoca bir kurum, bir yıl çalışmış, bu kadar çalışanı, az önce vekilimiz de söyledi, bu kadar bütçe; 123 tane, 125 tane veya 150 tane vatandaşımızın problemini çözmüşüz. Burada bir problem var. Yani gerçekten bu sayıyı çok artırmamız lazım, kurumu biraz daha ön plana çıkartmak lazım.

Tanınilık noktasında da bir avukat arkadaşım bana şunu söylemişti: Önce müvekkilini kuruma müracaat ettirdiğini, buradan aldığı kararla da mahkemeye kesin delille müracaat ettiğini ve çok kısa süre içerisinde davasını, davalarını neticelendirdiğini söyledi. Ben de ilk duyduğumda şaşırdım. Aslında avukatlar arasında bunu yaygınlaştırsak kurumun müracaat sayısını da çok fazla oranda artırmış oluruz diye düşünüyorum.

Son bir konu: “Dostane çözüm” ifadesini ben çok tuttum, çok sıcak ve çok samimi, illa “hukuk” olması da gerekmiyor.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15. 02. 2017

T: 5

O: 1

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Başkanım, ben bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii ki.

Malatya Milletvekilimiz Nurettin Yaşar, buyurun efendim.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Kamu Denetçiliği Kurumu Başkanı ve üyeleri diye başlayayım Başkanın dikkatini çekmek için. İnşallah Başkan da o zaman döner.

Başkanım, kısa bir şey soracağım, biraz ekonomik bir şey soracağım: Bizim her bir çözüm için ödediğimiz para ne kadar kamu adına? Yani çözüm ekonomisi, çözüm maliyeti açısından bir analiziniz var mı? “Toplam bütçemiz, toplam harcamalarımız şu kadar, çözdüğümüz olay sayısı bu kadar. Dolayısıyla çözülen her olaya düşen maliyet de bu kadar.” gibi bir analiz yaptık mı? Bunu soracaktım.

BAŞKAN – Evet, 2016 Kamu Denetçiliği Yıllık Raporu’yla ilgili soru sormak isteyen, görüş bildirmek isteyen üyemiz var mı?

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Başkanım, az önce bir husus atladım, çok özür diliyorum.

BAŞKAN – Tabii ki buyurun, Bursa Milletvekili İsmail Aydın.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkanımızın da az önce önerisi vardı. Çözüm önerilerini yerine getirmeyen idarecilerin ben mutlaka burada dinlenmesi kanısındayım. Niye yerine getirilmediği noktasında... Eğer böyle bir programlama yaparsak çok faydalı olacağı kanısındayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, bununla ilgili benim notlarımda vardı, atladım. Çok haklısınız. Teşekkür ediyorum.

Alt komisyonda özellikle, davet ediyoruz ve onları dinliyoruz. Ama bu Komisyonda dinlenmesi konusunda biz bir çalışalım ama genelde rapor yayımlandıktan sonra alt komisyonda uygulamayı yapmayan bütün -daha evvel çalışanlar bilirler- ilgilileri davet ediyoruz ve dinliyoruz.

Çok teşekkür ediyorum.

Bu arada bu komisyonlarda çıkan raporlar, Sayın Başkanım, değerli üyeler; belki o dönem için inceliyoruz, unutuyoruz ama daha sonra çok önemli belgeler hâline gelebiliyorlar. Geçen dönem Dilekçe Komisyonunda Sayın İsmail Aydın’ın Başkanlığını yaptığı bir alt komisyonda askerî liselerden çeşitli nedenlerle, özellikle FETÖ mağduriyeti, mobbing nedeniyle ihraç edilen öğrencilerle ilgili hazırlanmış bir alt komisyon raporu var. Bugün bütün mahkemeler, FETÖ dolayısıyla açılan mahkemeler bizden o raporu istiyorlar. Biz de üst yazıyla gönderiyoruz. O anlamda yapılan çalışmalar hiçbir zaman geride kalmıyor, bir şekilde değerlendiriliyor. Bunu da zabıtlara geçmesi açısından söyledim.

ORHAN KIRCALI (Samsun) - Bir husus arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – İsminizi söyleyerek tekrar...

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Evet, Orhan Kırçalı, AK PARTİ Samsun Milletvekili.

Şimdi, biz o geçen, uymayan idarelerle ilgili olarak alt komisyonda bulunmuştuk. Benim şu husus dikkatimi çekmişti, orada da arz etmeye çalıştım: Alt komisyonda dinlerken o idareden gelmiş olan arkadaşlarımızın hiçbir hazırlık yapmadığını gördük. Hatta ne konuda bile dinleneceği konusunda bile -değil mi- geldiklerinde burada doğru dürüst bir sunumları yoktu. Bir nevi, niçin uymadıklarını bile orada bilmiyorlar. Yani niye çağırıldığını, ne konuşacaklarını, ne söyleyeceklerini... Hiç hazırlık yapmadan gelinmiş. Bu hususta, eğer alt komisyonlar oluşturulacaksa özellikle kurumlara bu hususun ciddiyeti de belirtilerek çağırılırsa daha iyi olacağı düşüncesi içerisindeyim.

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15 . 02 . 2017

T: 5

O: 1

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şenal Hanım, buyurun.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Ben sadece olumlu bir şeyden söz etmek istiyorum.

Daha önceki raporlarda var mıydı, bilmiyorum ama bu raporda altıncı bölüm var arkadaşlar, “Bilgi ve Değerlendirme” başlığı taşıyan altıncı bölüm, oldukça da geniş, 105 ve 233’üncü sayfalar arasında. Bunu çok değerli bulduğumu, bu emek için ayrıca teşekkür etmek istediğimi de ifade etmek isterim.

Biraz önce ifade edilen geleceğe kalma ve yönlendirme yönünden de yararlı bir bölüm.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Başka soru sormak, görüş bildirmek isteyen?

OSMAN MESTEN (Bursa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN MESTEN (Bursa) – Benden önceki arkadaşların tespitlerine, hassasiyetlerine katılıyorum. Ben teşekkür ve tebrik etmek için söz aldım.

Hakikaten kurumun, hani “Dostlar alışverişte görsün, dostane çözüm yapalım.” diye değil, çok güzel çalışmalar yapacağına inancım da tam.

Hem sunum için hem çalışmalarınız için tebrik ve teşekkür ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Başkanım, buyurun lütfen.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Efendim, bir hayli sorular var, hepsi de birbirinden çok güzel.

BAŞKAN – Başkanım, katılır mısınız bilmiyorum ama çok verimli bir toplantı olduğunu düşünüyorum.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Efendim, ben de onu arz edecektim.

BAŞKAN – Kurumun ve çalışmalarımızın daha iyiye gitmesi için herkes fikir bildirdi, o anlamda güzel bir toplantı oldu.

Buyurun.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Ben çok faydalandım. Arkadaşlarımızın bu önerileri, eleştirileri, görüşleri bizim ileriki süreçlerde yolumuzu aydınlatacaktır, ışık tutacaktır ve yapmış olduğumuz çalışmaları zenginleştirecektir. Ben bu açıdan çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; şundan endişeniz olmasın, sizin şimdi yükünüz ağır, seçmenlerin var, partinin verdiği görevler var, Genel Kurulda görevleriniz var, belki de bundan sonra biz de size bu bahsettiğimiz anlamda yeni tekliflerle geleceğiz. Umarım sizi sıkmayız veyahut da bundan dolayı size yeni bir yük yüklemiş olmayız. Ama bu alan çok önemli bir alan. Eğer Kamu Denetçiliği Kurumu Türkiye Büyük Millet Meclisiyle bu ilişkileri sağlıklı ve verimli bir şekilde artırarak sürdürürse hem kamudaki hizmet kalitesi artar hem de kamunun bundan sonraki davranış tutumları da hukuka daha uygun olur ve mahkemeye gitmek de belli ölçüde azalır diye düşünüyorum.

Başkanım, bir süre koyalım, ben bu cevapları ne kadar zamanda değerlendireyim? Yoksa, çok güzel konular, ben uzun uzun anlatırım ama yani bir sınırlama koyalım.

BAŞKAN – Tamam, şöyle yapalım efendim: Şimdi, bir önerge var, biz alt komisyon kuracağız, alt komisyon çalışmalarına başlayacak. Uygun görürseniz, gelişen günlerde, alt komisyon üyeleriyle bir toplantı yapıp onlarla paylaşabilirsiniz veya biz tekrar bir araya gelebiliriz. Zaman içerisinde onu biz programlayalım, üyelerimizle, İnsan Hakları Komisyonu Başkanının da burada olduğu bir zamana denk getirelim, sizlerle paylaşalım.

Biz, önerilerimizi, tekliflerimizi, yorumlarımızı, eleştirilerimizi getirdik; siz de bunların notlarını aldınız. Çalışmalarınızı yapıp dönerseniz biz o organizasyonu yaparız.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – İzin verirsiniz birkaç cümle arz edeyim.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Tabii, milletvekili arkadaşlarımın hemen hemen hepsi görüş beyan ettiler, son derece memnun oldum. En çok odaklanılan noktalardan bir tanesi, kurumun tanınırlığı ve bu konuda yapılacak faaliyetler. Ben sürenin darlığı sebebiyle detaya girmedim. Mesela, bizim planlamamız şu: Türkiye’deki bütün muhtarlara bizim broşürlerimizi göndermek, bu kurumun ne işe yaradığını anlatmak ve vatandaşın hak arama özgürlüğünde bu kurumu daha fonksiyonel hâle getirmek.

İsmail Bey’in bahsettiği... Kamu kurumlarıyla irtibatımız şundan olacak İsmail Bey, Sayın Milletvekilim, özellikle taşradaki amirler kararlardan bihaberler, çok ciddiye almıyorlar ama biz oraya giderek, bakın, vatandaşa “Hizmette şu, şu özelliklerde iyi yönetim ilkelerimiz var bizim.” bunları anlatacağız ve vatandaşa iyi davranma konusunda tavsiyelerde bulunacağız. Ama asıl gittiğimizde, sizin belirttiğiniz gibi başta muhtarlar, sivil toplum örgütleri geniş halk kitlelerine Şenal Hanımın da belirttiği konuları işleyeceğiz.

Sayın Başkanım, biz hangi sloganı kullanalım kurumu tanıtmak için diye epey kafa yorduk. Bunlardan en öne çıkamı izin verirsiniz size de arz etmek istiyorum. Dedik ki, gittiğimiz illerde kurumu tanıtmak için faaliyetler yaparken billboardlara toplantılarla ilgili ilanlar asalım, bu ilanlarda vurucu slogan da şu olsun: “Başın düşerse dara, ombudsmanı ara.” Ben bunu Trabzon’da bir yerel gazeteye söyledim. Gece bir buçukta biri arıyor beni, başı dara düşmüş. Yani, bu tür şeyleri de kullanacağız inşallah.

Kadınlarla ilgili: Tabii, biz kadınlarla ilgili orada kategorize, istatistik bilgi verirken sadece kadın haklarıyla ilgili bayanlar müracaat etmiyor, bu 5 bin küsur başvurunun içerisinde önemli ölçüde bayanlar var. Konuları farklı olduğu için bayan kategorisine girilmiyor yani “Kadınların müracaatı azdır.” anlamında söyleyeyim.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Kadın hakları yönünden kastediyoruz.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – 0,14 civarı, çok fazla değil.

BAŞKAN – Tabii.

Peki, alt komisyonda bunlar daha detaylı incelenir inşallah.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Son cümlem söyleyeyim.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Tabii, bütün kurumlarla olduğu gibi barolarla da çalışmamız var. Örneğin, idari yargıda tanık dinlenmiyor ama işini titizlikle yapan bir avukat arkadaşımız kuruma müracaat edip, bizde tanık dinletip ardından da bu belgeleri mahkemeye rahatlıkla sunabilir.

Efendim, ben şimdilik burada nokta koyayım ama bu bahsedilen konular, teklifler, eleştiriler gayet

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15.02.2017

T: 5

O: 1

yerinde ve haklı.

Sayın Başkanım, lütfederseniz, program düzenlediğinizde, bizi davet ettiğinizde biz zevkle, memnuniyetle gelmeyi arzu ediyoruz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

KAMU BAŞDENETÇİSİ ŞEREF MALKOÇ – Çok teşekkür ediyoruz efendim.

Ben, bu raporun hazırlanmasında ve bu kurumun faaliyetlerinde emeği geçen bütün arkadaşlarıma, kurumun kapıda nöbet tutan güvenlik görevlisinden kayıtları alanına kadar bütün arkadaşlarıma da huzurunuzda teşekkür etmek istiyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Başkan, ben de ekibinize ve size çok teşekkür ediyorum. Bütün üyelerimize de ayrıca teşekkür ediyorum.

Bu, valiliklerle yapılacak toplantının oradaki bürokratlar üzerinde de bir baskı grubu oluşturacağını düşünüyorum çünkü kararları neden uygulamadıkları, uygulamadıkları takdirde sizin gibi, bizim gibi kurumlara müracaatlarla karşılaşabileceklerini de görmüş olacaklar bire bir.

Başarılar diliyorum.

IV.- ALT KOMİSYON

A) ALT KOMİSYONA SEVKLER

1.- Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 yılı Faaliyet Raporu'nu inceleyerek Karma Komisyona görüş ve öneri sunmak üzere alt komisyon kurulması

BAŞKAN - Şimdi, alt komisyon kurulmasıyla ilgili bir önerge var.

Eğer uygun görürseniz, Şenal Hanım, sizin de bu önergede imzanızı alabilir miyiz? Birlikte bir önerge olsun.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Tabii.

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma
Komisyon Başkanlığına

6328 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (1)'inci fıkrası kapsamında, Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 Yılı Yıllık Raporu üzerinde gerekli çalışmaları yapmak üzere aşağıdaki üyelerden kurulu bir alt komisyon oluşturulmasını arz ve teklif ederiz.

Fatma Benli
İstanbul

İsmail Bilen
Manisa

Şenal Sarıhan
Ankara

	Siyasi Partisi	Adı Soyadı	Seçim Çevresi
1	Adalet ve Kalkınma Partisi	İsmail BİLEN	Manisa
2	Adalet ve Kalkınma Partisi	Orhan Kırçalı	Samsun
3	Adalet ve Kalkınma Partisi	Atay Uslu	Antalya

**Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu
Karma Komisyon**

15 . 02 . 2017

T: 5

O: 1

4	Adalet ve Kalkınma Partisi	İsmail Aydın	Bursa
5	Cumhuriyet Halk Partisi	Şenal Sarıhan	Ankara
6	Halkların Demokratik Partisi	Alican Önlü	Tunceli
7	Milliyetçi Hareket Partisi	Ruhi Ersoy	Osmaniye

BAŞKAN – Şenal Hanım, imza atarsanız, gerekçesini sizin üzerinden okutalım.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Tabii. Eşit dağılım var mı alt komisyonda da? Ona özen gösterelim.

BAŞKAN – Milletvekili sayısına göre dağıtılıyor, onu usulüne göre yaptı arkadaşlar, HDP’den bir arkadaşımız var, MHP’den bir arkadaş var, CHP’den...

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – HDP’den kim?

BAŞKAN – Alican Önlü. Yani Dilekçe Komisyonundan, bizim Komisyonumuzdan.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Tamam.

BAŞKAN – Evet, gerekçesini okuyalım:

Gerekçe:

Yıllık raporu ayrıntılı bir şekilde incelemek, denetçileri dinlemek, Kamu Denetçiliği Kurumu kararlarını ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte değerlendirmek ve gerekli görülen diğer işleri yapmak üzere, 7 üyeli bir alt komisyon kurulması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, yıllık raporu ayrıntılı bir şekilde incelemek ve denetçileri dinlemek, Kamu Denetçilik Kurumu kararlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte değerlendirmek ve gerekli görülen diğer işlemleri yapmak üzere Manisa Milletvekili İsmail Bilen, Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı, Antalya Milletvekili Atay Uslu, Bursa Milletvekili İsmail Aydın, Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan, Tunceli Milletvekili Alican Önlü, Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy’dan oluşan bir alt Komisyon kurulmuştur. Alt Komisyonun hazırladığı raporu Karma Komisyonumuza sunduktan sonra çalışmalarımız devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler, değerli milletvekilleri; gündemimizde görüşülecek başka bir konu olmadığından toplantıyı kapatıyorum.

Gösterdiğiniz katkı için hepinize çok teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 12.49

